

Trosolwg

Mae a wnelo'r safon hon â sut mae bwyd a diod yn effeithio ar allu plant a phobl ifanc i chwarae. Mae'n rhoi sylw hefyd i'r bwydydd a'r diodydd hynny sy'n aml yn cael eu hosgoi oherwydd gofynion diet a diwylliannol penodol.

Prif ganlyniad y safon hon ydy:

1. cyfrannu at ddarparu bwyd a diod yn y lleoliad gwaith chwarae.

Mae'r safon hon ar gyfer gweithwyr chwarae sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant a phobl ifanc mewn lleoliad gwaith chwarae ac sy'n gyfrifol yn bennaf am roi cyfleoedd i blant chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud. Mae'r safon ar gyfer staff nad ydyn nhw'n llwyr gyfrifol am y lleoliad gwaith chwarae ond sy'n gwneud cyfraniad allweddol i gefnogi chwarae.

*Mae'r safon hon yn ategu'r Egwyddorion Gwaith Chwarae. Mae angen i weithwyr chwarae fod yn gyfarwydd â'r rhain, a lle bo'n bosib, eu defnyddio wrth eu gwaith ac wrth adlewyrchu. *

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Cyfrannu at ddarparu bwyd a diod yn y lleoliad gwaith chwarae

1.
sefydlu a chofnodi anghenion diet penodol plant a phobl ifanc
2.
adnabod anghenion diwylliannol plant a phobl ifanc
3.
cyfrannu at gynnig amrywiaeth o fwydydd a diodydd iach a maethlon fel bod modd i blant a phobl ifanc ddewis beth a phryd maen nhw'n ei fwyta ac yfed, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'ch sefydliad
4.
cynnwys plant a phobl ifanc yn y broses o baratoi, gweini a thacluso, os mai dyna eu dymuniad
5.
sicrhau y caiff bwyd ei storio a'i baratoi yn unol â gofynion y sefydliad a'r gyfraith
6.
helpu unrhyw blentyn neu berson ifanc allai fod angen eich cymorth gyda bwyd a diod

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Cyfrannu at ddarparu bwyd a diod yn y lleoliad gwaith chwarae

1.
yr Egwyddorion Gwaith Chwarae sy'n rhan o fframwaith moesegol a phroffesiynol gwaith chwarae a sut mae modd cymhwyso pob un o'r egwyddorion at eich gwaith chi
2.
pwysigrwydd sefydlu a chofnodi anghenion diet penodol plant a phobl ifanc.
3.
sut i adnabod anghenion diwylliannol plant a phobl ifanc
4.
bwyd a diod gaiff yn aml eu hosgoi oherwydd anghenion diwylliannol a diet penodol
5. y berthynas rhwng maeth a datblygiad plant a phobl ifanc
  1.
sut mae bwyd a diod maethlon yn effeithio ar allu plant a phobl ifanc i chwarae
  2.
sut a phryd i gynnwys plant a phobl ifanc yn y broses o ddewis, paratoi, gweini a thacluso, a pham y gall hyn fod yn bwysig
  3.
sut mae modd defnyddio bwyd fel adnodd chwarae a'r materion sy'n berthnasol i hyn
  4.
polisiâu'ch sefydliad o ran darparu bwyd a diod iach a maethlon
  5.
gofynion cyfreithiol sylfaenol o ran storio, paratoi a gweini bwyd
11. y math o gefnogaeth y gall rhai plant a phobl ifanc fod arnyn nhw ei hangen gyda bwyd a diod

Gwerthoedd

Mae'r Gweithwyr Chwarae oedd yn rhan o ysgrifennu'r safon hon, law yn llaw â SkillsActive, wedi cytuno i fabwysiadu'r canlynol fel y gwerthoedd fydd yn berthnasol i bawb sy'n gweithio yn y sector gwaith chwarae.

Egwyddorion Gwaith Chwarae

Mae'r Egwyddorion hyn yn sefydlu fframwaith proffesiynol a moesegol ar gyfer gwaith chwarae ac mae angen felly eu hystyried yn eu cyfanrwydd. Maen nhw'n disgrifio'r hyn sy'n unigryw am chwarae a gwaith chwarae, ac yn rhoi sylw i weithio gyda phlant a phobl ifanc o safbwynt gwaith chwarae. Mae'r safonau yn seiliedig ar y gydnabyddiaeth y bydd modd i blant a phobl ifanc ddatblygu'n well os cawn nhw'r dewis ehangaf posib o gyfleoedd chwarae a manau i chwarae ynddyn nhw.

1.

Mae angen i bob plentyn a pherson ifanc chwarae. Mae chwarae yn rhywbeth greddfoll a chynhenid. Mae chwarae yn anghenraid biolegol, seicolegol a chymdeithasol, ac mae'n hanfodol i les a datblygiad pobl a chymunedau.

2.

Mae chwarae yn broses wirfoddol, bersonol ac yn cael ei wneud er ei fwyn ei hun. Hynny ydy, mae plant a phobl ifanc yn penderfynu ac yn siapio beth a pham maen nhw'n chwarae, drwy ddilyn eu cyneddfau, eu syniadau a'u diddordebau eu hunain, yn eu ffordd eu hunain ac am eu rhesymau eu hunain.

3.

Prif amcan a hanfod gwaith chwarae ydy cefnogi a hwyluso'r broses o chwarae. Dylai hyn ddylanwadu ar ddatblygiad polisïau, strategaethau, hyfforddiant ac addysg yn ymwneud â chwarae.

4.

Y broses chwarae sydd bwysicaf i weithwyr chwarae, ac maen nhw'n eiriol dros chwarae wrth ymwneud â sefyllfaoedd sy'n edrych ar bethau drwy lygaid oedolion.

5.

Swyddogaeth y gweithiwr chwarae ydy cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i greu man lle mae modd iddyn nhw chwarae.

6.

Mae ymateb gweithwyr chwarae i'r ffordd mae plant a phobl ifanc yn chwarae yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn a chyfoes o'r broses chwarae, ac o adlewyrchu ar eu profiadau eu hunain.

7.

Mae gweithwyr chwarae yn adnabod yr effaith maen nhw'n ei chael ar y lle chwarae a hefyd yr effaith mae chwarae'r plant a'r bobl ifanc yn ei gael ar y gweithiwr chwarae

8.

Mae gweithwyr chwarae yn dewis ymyrryd mewn ffordd sy'n caniatáu i blant a phobl ifanc ehangu eu chwarae. Pob tro mae gweithiwr chwarae yn ymyrryd, rhaid iddo gydbwysu'r perygl o wneud hynny gyda'r fantais i les a datblygiad y plant.

Caiff yr Egwyddorion Gwaith Chwarae eu dal mewn ymddiriedaeth gan y Grŵp Craffu ar gyfer Proffesiwn Gwaith Chwarae y Deyrnas Gyfunol. Bu'r Grŵp Craffu yn gweithredu fel canolwr di-duedd ac yn goruchwyllo'r broses ymgynghori lle cafodd y safonau eu llunio.

Geirfa

Man chwarae

Man chwarae sy'n cael ei ffurfio gan blant a phobl ifanc. Mae modd iddo fod yn faterol, yn ymwneud â theimladau neu emosiynau, fod yn barhaol, dros dro neu yn ymwneud â'r byd seibr.

Lleoliad gwaith chwarae

Rhywle lle mae cyfle i blant a phobl ifanc chwarae a lle mae gweithwyr chwarae yn gweithio.

Darparu bwyd a diod yn y lleoliad gwaith chwarae

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	01 Chwef 2016
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Maw 2021
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAPW25
Galwedigaethau perthnasol	Iechyd, Gofal a Gwasanaethau Cyhoeddus, Lles a Datblygiad Plentyn, Gweithwyr Proffesiynol y meysydd hyn a phobl mewn swyddi technolegol, Gweithwyr Chwaraeon a Ffitrwydd
Cyfres/Set	Gwaith Chwarae
Geiriau Allweddol	bwyd a diod; iach a maethlon; plant a phobl ifanc; lleoliad gwaith chwarae